

به نام خدا

گزارش فاز دوم پروژه NLP

تسک image captioning

شقایق مبشر

ملیکا نوبختیان

غزل زمانی نژاد

تمامی کدها و داده ها در ریپازیتوری زیر موجود است:

<https://github.com/ghzamani/ImageCaptioning>

همچنین بدلیل حجم زیاد مدل ها موفق به قرار دادن آنها در گیت نشدیم. لینک مدل هر بخش در گوگل درایو در قسمت زیر آورده شده است:

بخش اول:

https://drive.google.com/drive/folders/1p_OcBVI4iezeJWX4itrxnOhTigmFizrl?usp=sharing

بخش دوم:

https://drive.google.com/drive/folders/14x6yTGip6YAZ_7Y295KCB-wUX7_bmhHj?usp=sharing

بخش سوم:

<https://drive.google.com/drive/folders/1xS1dmlh0ggp8Zo7VjUobavJNKsYBKRqI?usp=sharing>

بخش اول

Installs & Imports

ابتدا کتابخانه های مورد نیاز را نصب و import می کنیم. همچنین درایو گوگل را mount می کنیم تا بتوانیم دیتاست را از آن بخوانیم و مدل را در آن ذخیره کنیم.

Preprocess images and captions

در این قسمت باید روی کپشن و تصاویر پیش پردازش انجام دهیم. در ابتدا یک کلاس Vocabulary برای توکن های منحصر به فرد می سازیم. این کلاس شامل دو دیکشنری است که در یکی key خود کلمه و value ایندکس آن است و دیگری بالعکس (key ایندکس و value خود کلمه). متد add_word برای ساختن دیکشنری ها به کار می رود. در متد __call__ اگر یک کلمه در دیکشنری موجود نباشد به جای آن توکن <unk> قرار می دهیم.

```
class Vocabulary(object):
    def __init__(self):
        self.word2idx = {}
        self.idx2word = {}
        self.idx = 0

    def add_word(self, word):
        if not word in self.word2idx:
```

```

        self.word2idx[word] = self.idx
        self.idx2word[self.idx] = word
        self.idx += 1

    def __call__(self, word):
        if not word in self.word2idx:
            return self.word2idx['<unk>']
        return self.word2idx[word]

    def __len__(self):
        return len(self.word2idx)

```

در متد build_vocab ابتدا فایل json دیتاست را می خوانیم. سپس به دلیل مشکل RAM و crash شدن کولب، به ناچار از بخشی از دیتاست استفاده کردیم. یک نمونه از کلاس Vocabulary تشکیل دادیم و با iterate کردن روی داده ها آنها را tokenize کردیم و به دیکشنری ها اضافه کردیم.

```

def build_vocab(path, count):
    with open(path, 'r') as f:
        dataset_json = json.load(f)

    dataset_json = dataset_json[:count]

    vocab = Vocabulary()
    vocab.add_word('<pad>') # 0
    vocab.add_word('<start>') # 1
    vocab.add_word('<end>') # 2
    vocab.add_word('<unk>') # 3

    for sample in dataset_json:
        caption = sample['caption']
        tokens = nltk.tokenize.word_tokenize(caption)
        for t in tokens:
            vocab.add_word(t)

    return vocab

```

از متد بالا استفاده کرده و برای 500 نمونه از دیتاست، واژگان منحصر به فرد را تشکیل می دهیم و در قالب یک فایل pickle آن را ذخیره می کنیم.

```

caption_path = "dataset/cleaned_dataset.json"
vocab_path = "gdrive/MyDrive/vocab.pkl"
vocab = build_vocab(caption_path, 500)
with open(vocab_path, 'wb') as f:
    pickle.dump(vocab, f)

```

از متد `resize_image` برای هم اندازه کردن تصاویر استفاده می شود. ابتدا تصویر کراپ شده و سپس به 224×224 تغییر اندازه می دهد.

```
def resize_image(image):
    width, height = image.size
    if width > height:
        left = (width - height) / 2
        right = width - left
        top = 0
        bottom = height
    else:
        top = (height - width) / 2
        bottom = height - top
        left = 0
        right = width
    image = image.crop((left, top, right, bottom))
    image = image.resize([224, 224], Image.ANTIALIAS)
    return image
```

با استفاده از متد `preprocess_image` آدرس تصاویر موجود در دایرکتوری را ذخیره می کنیم و بر روی یک به یک آنها متد `resize_image` را صدا می زنیم و خروجی را در دایرکتوری گوگل ذخیره می کنیم تا دفعات بعد نیاز به انجام تمام نباشد.

```
def preprocess_image(caption_path):
    with open(caption_path, 'r') as f:
        dataset_json = json.load(f)
        dataset_len = len(dataset_json)
        dataset_ids = [*range(dataset_len)]
        image_paths = ['dataset/images/{0:09d}.jpg'.format(id) for id in dataset_ids]
        resized_paths = ['gdrive/MyDrive/resized/{0:09d}.jpg'.format(id) for id in dataset_ids]

        resized_folder = 'gdrive/MyDrive/resized'
        if not os.path.exists(resized_folder):
            os.makedirs(resized_folder)

        counter = 0
        for img_path, resized_path in zip(image_paths, resized_paths):
            with Image.open(img_path) as image:
                image = resize_image(image)
                image.save(resized_path)
            if(counter%1000 == 0):
```

```

        print("finished", counter)
    counter += 1

```

:DataLoader

در پایتورچ از آن برای تنظیم دیتاست به صورت دلخواه و iterable استفاده می شود. در اینجا شامل کلمات منحصر به فرد، آدرس جایی که تصاویر در آن ذخیره شده، دیتاست و transform می شود. در متد `__getitem__`، تصویر با ایندکس خواسته شده را باز می کنیم و بر روی آن transform را اعمال می کنیم. سپس کپشن را tokenize می کنیم و با استفاده از vocab کلمات آن را به ایندکس آن واژه تبدیل می کنیم. به ابتدا و انتهای کپشن به ترتیب توکن های `<start>` و `<end>` می افزاییم. آن را به تنسور تبدیل می کنیم، به همراه تصویر return می کنیم.

```

class DataLoader(data.Dataset):
    def __init__(self, root, dataset, vocab, transform=None):

        self.root = root
        self.dataset = dataset
        self.vocab = vocab
        self.transform = transform

    def __getitem__(self, index):
        vocab = self.vocab
        caption = self.dataset[index]['caption']
        path = '{0:09d}.jpg'.format(index)
        image = Image.open(os.path.join(self.root, path)).convert('RGB')
        if self.transform is not None:
            image = self.transform(image)

        tokens = nltk.tokenize.word_tokenize(str(caption))
        caption = []
        caption.append(vocab('<start>'))
        caption.extend([vocab(token) for token in tokens])
        caption.append(vocab('<end>'))
        target = torch.Tensor(caption)
        return image, target

    def __len__(self):
        return len(self.dataset)

```

اگر طول ورودی متغیر باشد، از متد `collate_fn` استفاده می کنیم.

```

def collate_fn(data):
    data.sort(key=lambda x: len(x[1]), reverse=True)
    images, captions = zip(*data)

    images = torch.stack(images, 0)

```

```

lengths = [len(cap) for cap in captions]
targets = torch.zeros(len(captions), max(lengths)).long()
for i, cap in enumerate(captions):
    end = lengths[i]
    targets[i, :end] = cap[:end]
return images, targets, lengths

```

متد get_loader برای خواندن دیتاست (با تعداد سطرهای مورد نظر) و ساختن شی dataloader به کار می رود. در خروجی dataloader را که با سایز batch دلخواه ساخته شده برمی گرداند.

```

def get_loader(vocab, batch_size, count):
    root = 'gdrive/MyDrive/resized'
    with open('dataset/cleaned_dataset.json', 'r') as f:
        dataset_json = json.load(f)
        dataset_json = dataset_json[:count]

    # resnet transformation/normalization
    transform = transforms.Compose([
        transforms.RandomCrop(224),
        transforms.RandomHorizontalFlip(),
        transforms.ToTensor(),
        transforms.Normalize((0.485, 0.456, 0.406),
                               (0.229, 0.224, 0.225))])

    dataset = DataLoader(root=root, dataset=dataset_json, vocab=vocab, tra
nsform=transform)

    data_loader = torch.utils.data.DataLoader(dataset=dataset,
                                                batch_size=batch_size,
                                                shuffle=False,
                                                num_workers=1,
                                                collate_fn=collate_fn)

    return data_loader

```

مقادیر هایپر پارامترها را تنظیم می کنیم و dataloader ها را می سازیم.

```

PAD = 0
START = 1
END = 2
UNK = 3

grad_clip = 5.
num_epochs = 1
batch_size = 32

```

```

decoder_lr = 0.0004

# Load vocabulary wrapper
with open('gdrive/MyDrive/vocab.pkl', 'rb') as f:
    vocab = pickle.load(f)
print(len(vocab))

# load data
train_loader = get_loader(vocab, batch_size, 500)
test_loader = get_loader(vocab, 5, 20)

```

:Build Model

در این بخش ابتدا باید با استفاده از encoder ویژگی های تصاویر را استخراج کنیم. سپس از مدل BERT برای کپشن ها استفاده می کنیم و در نهایت از یک decoder بهره می بریم که با بردار embedding تصویر و متن، خروجی را تولید می کند. این decoder برای عملکرد بهتر از attention نیز استفاده می کند.

مدل و توکنایزر BERT را استفاده می کنیم. لایه های نخستین BERT را فریز می کنیم (برای اینکار مقدار requires_grad را false قرار می دهیم) اما لایه های انتهایی آن را آموزش می دهیم.

```

# Load pre-trained tokenizer (vocabulary)
tokenizer = BertTokenizer.from_pretrained('bert-base-uncased')

# Load pre-trained model (weights)
model = BertModel.from_pretrained('bert-base-uncased')

for name, param in list(model.named_parameters())[:-79]:
    param.requires_grad = False

```

برای استخراج ویژگی تصاویر از مدل از پیش آموخته RESNET بهره بردیم. دو لایه آخر که برای تسک طبقه بندی تصاویر آموزش دیده بودند را کنار می گذاریم و به جای آنها از یک لایه pooling استفاده می کنیم. Fine tuning بر روی مدل RESNET انجام نمی دهیم.

```

# enocder
class Encoder(nn.Module):
    def __init__(self):
        super(Encoder, self).__init__()
        resnet = models.resnet101(pretrained=True)
        self.resnet = nn.Sequential(*list(resnet.children())[:-2])
        self.adaptive_pool = nn.AdaptiveAvgPool2d((14, 14))

    def forward(self, images):
        out = self.adaptive_pool(self.resnet(images))
        # batch_size, img size, imgs size, 2048

```

```

out = out.permute(0, 2, 3, 1)
return out

```

در ابتدا از لایه های attention استفاده می کنیم زیرا می توانند در معماری encoder-decoder عملکرد مدل را بهبود بخشند زیرا در هر قدم به بخش خاصی توجه بیشتری می کند. برای overfit نشدن مدل از لایه dropout استفاده می کنیم. از یک لایه LSTM استفاده می کنیم که اندازه ورودی آن، مجموع اندازه embedding تصویر و خروجی BERT است. لایه های cell state.hidden و forget را نیز اضافه می کنیم.

```

# decoder
class Decoder(nn.Module):

    def __init__(self, vocab_size):
        super(Decoder, self).__init__()
        self.encoder_dim = 2048
        self.attention_dim = 512
        self.embed_dim = 768

        self.decoder_dim = 512
        self.vocab_size = vocab_size
        self.dropout = 0.5

        # soft attention
        self.enc_att = nn.Linear(2048, 512)
        self.dec_att = nn.Linear(512, 512)
        self.att = nn.Linear(512, 1)
        self.relu = nn.ReLU()
        self.softmax = nn.Softmax(dim=1)

        # decoder layers
        self.dropout = nn.Dropout(p=self.dropout)
        self.decode_step = nn.LSTMCell(self.embed_dim + self.encoder_dim,
self.decoder_dim, bias=True)
        self.h_lin = nn.Linear(self.encoder_dim, self.decoder_dim)
        self.c_lin = nn.Linear(self.encoder_dim, self.decoder_dim)
        self.f_beta = nn.Linear(self.decoder_dim, self.encoder_dim)
        self.sigmoid = nn.Sigmoid()
        self.fc = nn.Linear(self.decoder_dim, self.vocab_size)

        # init variables
        self.fc.bias.data.fill_(0)
        self.fc.weight.data.uniform_(-0.1, 0.1)

```


در تابع forward، اندازه طولانی ترین کپشن را محاسبه می کنیم. سپس کپشن ها را در صورت نیاز pad می کنیم تا طول آنها یکسان شود. آنها را tokenize می کنیم و سپس از BERT عبور می دهیم. خروجی لایه 12 (لایه آخر) را نگه می داریم. با جمع کردن بردارهای خروجی BERT که به همان کلمه اصلی تعلق دارند، embedding ها را detokenize می کنیم. پس از انجام این مراحل به embedding کپشن ها می رسم. برای ساختن batch_size امبدینگ ها را stack می کنیم.

بعد از روی خروجی انکودر hidden state های دیکودر را با لایه linear، initialize می کنیم. باقی مراحل به ساختار مدل مربوط است.

در اولین بار اجرا مدل را می سازیم، اما اگر از قبل موجود باشد آن را load می کنیم.

```
# initialize a new model
# decoder = Decoder(vocab_size=len(vocab)).to(device)
# decoder_optimizer = torch.optim.Adam(params=decoder.parameters(), lr=decoder_lr)

# encoder = Encoder().to(device)

# load model
encoder = Encoder().to(device)
encoder_checkpoint = torch.load('./gdrive/MyDrive/checkpoints/encoder')
encoder.load_state_dict(encoder_checkpoint['model_state_dict'])

decoder = Decoder(vocab_size=len(vocab)).to(device)
decoder_optimizer = torch.optim.Adam(params=decoder.parameters(), lr=decoder_lr)
decoder_checkpoint = torch.load('./gdrive/MyDrive/checkpoints/decoder')
decoder.load_state_dict(decoder_checkpoint['model_state_dict'])
decoder_optimizer.load_state_dict(decoder_checkpoint['optimizer_state_dict'])
```

برای تابع ضرر از cross-entropy استفاده می کنیم.

```
criterion = nn.CrossEntropyLoss().to(device)
```

همچنین یک کلاس loss_obj برای نگه داشتن مقدار میانگین خطاها تعریف می کنیم.

```
class loss_obj(object):
    def __init__(self):
        self.avg = 0.
        self.sum = 0.
        self.count = 0.

    def update(self, val, n=1):
        self.sum += val * n
        self.count += n
        self.avg = self.sum / self.count
```

Train

حالا به مرحله **train** می‌رسیم و مدل خود را آموزش می‌دهیم. لازم است ابتدا تصاویری که در هر **batch** از دیتاست به دست می‌آوریم را به **encoder** بدهیم. سپس ویژگی‌های به دست آمده از **encoder** به همراه **caption** تصویر و طول آن را به **decoder** بدهیم تا نتیجه نهایی را به دست آوریم. خروجی‌های **train** اینجا **scores, caps_sorted,** **decode_lengths, alphas** خواهند بود. در قدم بعد **scores** را به **pack_padded_sequence** خواهیم داد تا با **pack** کردن **label** هایی که داریم و با داشتن خروجی **RNN** که داریم به طور مستقیم **loss** را حساب کنیم. **targets** هم ورودی دوم خواهد بود که **pack** خواهد شد و در مرحله بعد برای محاسبه **loss** مورد استفاده قرار خواهد گرفت. سپس از این **loss** برای آموزش مدل استفاده خواهیم کرد.

سپس پارامترهایی از **optimizer** که دارای گرادیان هستند در یک بازه مشخص قرار می‌دهیم و در نهایت **optimizer** را اجرا کرده و مقدار **loss** را آپدیت می‌کنیم تا به مقدار نهایی آن **batch** برسیم. هم چنین هر 5 **epoch** نیز مقدار نرخ یادگیری را تنظیم خواهیم کرد و مدل‌های **encoder** و **decoder** را در **checkpoint** ذخیره خواهیم کرد. در پایان آموزش نیز مقدار میانگین کلی **loss** را خواهیم داشت.

```
Batch 0/16 loss:tensor(7.0080)
Batch 0/16 loss:tensor(7.0080)
saving model...
model saved
Batch 1/16 loss:tensor(6.9140)
Batch 2/16 loss:tensor(6.9299)
Batch 3/16 loss:tensor(6.9744)
Batch 4/16 loss:tensor(7.0085)
Batch 5/16 loss:tensor(7.0224)
```

Generate Captions

تابع **print_sample**

ایندکس پیش‌بینی‌ها و کپشن‌های حقیقی (**references**) را به کلمات خود تبدیل می‌کنیم. از بین تصاویر تصویر **klm** را برمی‌داریم. در انتها این تصویر و دو کپشن حقیقی و پیش‌بینی را پرینت می‌کنیم.

تابع **validate**

این متد برای تست کردن **test_loader** است که همانند **train** ابتدا ورودی‌های گرفته شده از **test_loader** را به GPU یا CPU (در **device** مشخص شده) برده و سپس آن‌ها را به مدل می‌دهد تا پیش‌بینی مدل و **score** های آن را به دست آورد. چون

این دو pad شده اند تا به یک اندازه مشخص درآیند، به کمک pack_padded_sequence به تعداد گام‌های زمانی درست خود بازمیگردند.

همانند متد train خطا را به کمک متد criterion محاسبه کرده و losses را آپدیت می‌کنیم.

سپس برای هر کدام از نمونه‌های حقیقی درون batch با یک حلقه for کپشن‌هایش جدا کرده، از توکن‌های PAD و START و END پاک می‌کنیم و آن را به رفرنس‌ها اضافه می‌کنیم.

همین کار را برای فرض مدل یا پیش‌بینی آن تکرار می‌کنیم: برای به دست آوردن یک توکن برای هر گام زمانی از torch.max در بعد ۲ استفاده کرده‌ایم پس ماکزیمم امتیاز را در یک گام زمانی به عنوان کلمه انتخاب شده برمی‌گرداند. از این برای پیدا کردن ایندکس پیش‌بینی‌ها از decode_lengths کمک می‌گیریم. پس از حذف توکن‌های PAD، START و END آن‌ها را در پیش‌بینی‌ها نگه می‌داریم.

در آخر با توجه به اضافه کردن کپشن حقیقی و پیش‌بینی‌ها خود تصویر را به یک لیست اضافه می‌کند.

برای ارزیابی داده‌های به دست آمده از bleu استفاده می‌کنیم و با وزن‌های مختلف آن را چاپ می‌کنیم.

خروجی:

```
Validation loss: tensor(6.8279)
BLEU: 2.2822147006616005e-155
BLEU-1: 0.18904109589041093
BLEU-2: 0.00289855072463768
BLEU-3: 2.2250738585072626e-308
BLEU-4: 2.2250738585072626e-308
```



```
# f"https://drive.google.com/uc?export=download&confirm=pbef&id=1_UqE0UPc
IEeotuYyY5Doim7k02hkD2ix",
# "NLP_dataset.zip"
# )
```

```
!mkdir dataset
```

```
!unzip NLP_dataset.zip -d dataset
```

این روش ممکن است به دلیل دانلود چند نفر (حتی در حد دو یا سه دانلود) از کار بیفتد و برای مدتی **Access Denied** دهد و سپس دوباره شروع به کار کند. به همین دلیل ما به جای استفاده از روش ذکر شده، این فایل **share** شده را به درایو خود به صورت **shortcut** اضافه کرده‌ایم و آن را با **mount** کردن گوگل درایو از درایو برداشته و درون فولدری به نام **dataset** از حالت زیپ آن را استخراج می‌کنیم:

```
#To get the dataset from drive
```

```
# mount Google Drive
```

```
from google.colab import drive
```

```
drive.mount('/content/gdrive')
```

```
!mkdir dataset
```

```
!unzip gdrive/MyDrive/NLP_dataset.zip -d dataset
```

پیش‌پردازش داده‌ها

```
with open("dataset/cleaned_dataset.json", 'r') as f:
```

```
    dataset_json = json.load(f)
```

```
dataset_len = len(dataset_json)
```

```
dataset_ids = [*range(dataset_len)]
```

```
#shuffle dataset
```

```
random.Random(3).shuffle(dataset_ids)
```

```
captions = [f"<start> {dataset_json[id]['caption']} <end>" for id in dataset_ids]
```

```
image_paths = ['dataset/images/{0:09d}.jpg'.format(id) for id in dataset_ids]
```

```
#take 80% as train set, and 20% as test
```

```
train_length = int(dataset_len * .8)
```

```
test_length = dataset_len - train_length
```

ابتدا **cleaned_dataset.json** را که یک لیست شامل داده‌های **cleaned** از فاز قبل است باز می‌کنیم. از این فایل می‌خواهیم تمام کپشن‌ها را برداریم. هر کپشن درون یک آجکت با کلید **"caption"** است. همچنین آجکت‌ها به ترتیب **id** آن نمونه به لیست درون فایل **json** اضافه شده‌اند پس هر اینکس همان **id** داده مورد نظر می‌شود. پس با تولید لیستی از **range** ۰ تا طول دیتاست این **id** ها را می‌سازیم و به کمک تابع **random.shuffle** (که با **Random(num)** یک **seed** خاص به آن داده شده و با ران‌های متفاوت باز هم یک دنباله خاص و یکسانی از اعداد تصادفی را ایجاد می‌کند) آن را به هم می‌ریزیم.

در ادامه هر کپشن را با ترتیب id به هم ریخته شده با دو توکن <start> و <end> استخراج کرده و در Captions ذخیره می‌کنیم. همچنین مسیر تک تک تصاویر مربوط به دیتاست به هم ریخته شده را در image_paths ذخیره می‌کنیم. تمام تصاویر دارای نام فایل با ۹ رقم هستند به طوری که از چپ برای رسیدن به ۹ رقم، با صفر پر می‌شوند. به همین دلیل نامشان با {0:09d}.jpg فرمت می‌شود. با توجه به صورت سوال باید ۸۰ درصد طول دیتاست مختص آموزش و بقیه برای تست استفاده شوند. به همین ترتیب train_length و test_length نیز به دست می‌آیند.

پیش‌پردازش تصاویر

ما تمامی تصاویر را یک بار به یک مدل inception v3 می‌دهیم و featureهای حاصل از آن را در فایل‌های numpy جدا ذخیره کرده و به جای خود تصاویر در مدل استفاده می‌کنیم.

```
def load_image(image_path):
    img = tf.io.read_file(image_path)
    img = tf.io.decode_jpeg(img, channels=3)
    img = tf.keras.layers.Resizing(299, 299)(img)
    img = tf.keras.applications.inception_v3.preprocess_input(img)
    return img, image_path
```

تابع load_image ابتدا مسیر یک تصویر را می‌گیرد، آن را خوانده و decode کرده سپس برای ورودی دادن به inception v3 آن را ریسایز می‌کند تا به اندازه ورودی inception دربیاید. سپس آن را به متد preprocess_input از inception_v3 می‌دهیم که یک تانسور پیش‌پردازش شده را از تصویر برمیگرداند که ورودی inception خواهد بود.

```
def create_inceptionv3_model():
    inception_model = tf.keras.applications.InceptionV3(include_top=False,
                                                         weights='imagenet')
    return tf.keras.Model(inception_model.input, inception_model.layers[-1].output)
```

از keras.applications مدل InceptionV3 را initialize می‌کنیم. Include_top = False است زیرا نیازی به لایه‌های آخر کلاسیفایرش نداریم. همچنین می‌خواهیم از وزن‌های از پیش آموزش داده شده بر روی دیتاست imagenet استفاده کند. سپس یک مدل با ورودی برابر با ورودی مدل inception و خروجی برابر با خروجی لایه آخر inception_model می‌سازیم و این مدل را برمی‌گردانیم.

```
#get image features from inceptionv3 model's last layer
img_dataset = tf.data.Dataset.from_tensor_slices(image_paths)
img_dataset = img_dataset.map(
    load_image, num_parallel_calls=tf.data.AUTOTUNE).batch(32)
```

یک دیتاست از مسیرهای تصاویر می‌سازیم که سپس به کمک تابع map، آن‌ها را به خروجی‌های load_image تبدیل می‌کنیم که یک تانسور پیش‌پردازش شده برای inception v3 است.

سپس مدل inception را ساخته و برای دیتاست تصاویر featureها را تولید می‌کنیم. تک تک این featureها را در مسیر تصویر با فرمت .npy ذخیره می‌کنیم.

پیش‌پردازش متن

```
def get_longest_caption_length(captions):
```

```

return max([len(caption.split()) for caption in captions])

output_sequence_length = get_longest_caption_length(captions)
train_captions = captions[:train_length]

```

در ابتدا بیشترین تعداد توکن‌های کپشن‌ها را با تابع `get_longest_caption_length` می‌یابیم (برابر با ۷۵ است). همچنین کپشن‌های بخش آموزش را از `Train_length` تای اول برمی‌داریم.

```

# create a tokenizer and get vocabulary from train captions using TextVect
orization
tokenizer = tf.keras.layers.TextVectorization(
    standardize=None, # we already preprocessed captions in the last phase
    max_tokens=5000,
    output_sequence_length=output_sequence_length)

caption_dataset = tf.data.Dataset.from_tensor_slices(train_captions)
tokenizer.adapt(caption_dataset)

```

یک توکنایزر با `TextVectorization` می‌سازیم. چون در فاز قبلی کپشن‌ها را `clean` کرده ایم و همه با اسپیس از هم جدا می‌شوند نیازی به استاندارد شدن ندارند. همچنین تعداد توکن‌ها را ۵۰۰۰ انتخاب کرده و طول دنباله را `output_sequence_length` می‌گذاریم. یک دیتاست از کپشن‌های آموزش ساخته و توکنایزر را با آن `adapt` می‌کنیم تا بتواند ۵۰۰۰ توکن با بیشترین فرکانس تکرار را پیدا کند. (چون مدل تنها داده‌های آموزش را می‌شناسد از کپشن‌های آموزش استفاده می‌کنیم و کپشن‌های تست برای مدل مجهولند)

```

#get word2index and index2word for mapping the words and indices
word_to_index = tf.keras.layers.StringLookup(
    mask_token="",
    vocabulary=tokenizer.get_vocabulary())
index_to_word = tf.keras.layers.StringLookup(
    mask_token="",
    vocabulary=tokenizer.get_vocabulary(),
    invert=True)

```

ساخت دیتاست

ابتدا سه هایپرپارامتر را مشخص کرده‌ایم:

```

BATCH_SIZE = 64
embedding_dim = 512
EPOCHS = 40

```

در ادامه ابتدا مسیر تصاویر مربوط به آموزش را جدا کرده و یک دیتاست از آن همراه با کپشن‌هایش می‌سازیم. این دو باید تبدیل به `Feature` تصاویر و ایندکس‌های توکن‌های کپشن شوند، پس یک تابع تعریف کرده و دیتاست را به آن `map` می‌کنیم:

```

#image path and caption in string form will be turned to image features an
d a list of token indices for caption
def create_dataset_data(image_path, caption):
    cap_vec = tokenizer(caption)

```

```
img_vec = np.load(image_path.decode('utf-8')+'.npy')
return img_vec, cap_vec
```

این متد به کمک توکنایزر **caption** را تبدیل به ایندکس های توکن ها می کند. همچنین از مسیر **image_path** فایل **image.npy** را لود کرده تا **feature**های تصاویر به دست آید.

در پایان این دیتاست را با **BATCH_SIZE = 64** دسته بندی کرده و با **prefetch** عمل گرفتن **batch** های بعدی را سریع تر می کنیم. **Tf.data.AUTOTUNE** پارامتری که به آن اعمال شده را به صورت اتوماتیک ست کرده و تنظیم می کند.

مدل کلی

مدل کلی در کلاس **ImageCaptioningModel** ایجاد شده است. این کلاس طرز محاسبه **loss** و **accuracy** و همچنین متدهای آموزش و آزمون را برای یک **batch** داراست. متدهای تعریف شده درون این کلاس را به ترتیب بررسی می کنیم:

```
def __init__(
    self, encoder, decoder, units
):
    super().__init__()
    self.units = units
    self.encoder = encoder
    self.decoder = decoder
    self.loss_tracker = keras.metrics.Mean(name="loss")
    self.acc_tracker = keras.metrics.Mean(name="accuracy")
```

این مدل از یک انکودر و یک دیکودر تشکیل شده است که در ادامه توضیح داده می شود. اندازه **units** همان اندازه **hidden states** برای **LSTM** های استفاده شده درون دیکودر است.

همچنین یک **loss_tracker** و **accuracy_tracker** داریم که خطاها و دقت های داده شده به آن ها را میانگین می گیرند.

آموزش و تست مدل برای هر **batch**

```
def train_step(self, batch_data):
    batch_img, batch_seq = batch_data
    batch_loss = 0
    batch_acc = []

    batch_seq_size = batch_seq.get_shape().as_list()[0]
    hidden = tf.zeros((batch_seq_size, self.units))
    decoder_input = tf.expand_dims([word_to_index('<start>')] * batch_seq_size, 1)
    with tf.GradientTape() as tape:
        encoder_out = self.encoder(batch_img, training=True)
        for i in range(1, batch_seq.shape[1]):
            predictions, hidden = self.decoder(decoder_input, hidden, encoder_out)
```



```

mask = tf.math.not_equal(batch_seq[:,i], 0)
loss = self.calculate_loss(batch_seq[:,i], predictions, mask)
batch_loss += loss
acc = self.calculate_accuracy(batch_seq[:,i], predictions, mask)
if acc != -1:
    batch_acc.append(acc)

# using teacher forcing
decoder_input = tf.expand_dims(batch_seq[:, i], 1)

total_loss = (batch_loss / int(batch_seq.shape[1]))
total_acc = tf.reduce_mean(batch_acc)
trainable_variables = self.encoder.trainable_variables + self.decoder.trainable_variables
gradients = tape.gradient(batch_loss, trainable_variables)
self.optimizer.apply_gradients(zip(gradients, trainable_variables))

self.loss_tracker.update_state(total_loss)
self.acc_tracker.update_state(total_acc)

return {"loss": self.loss_tracker.result(), "acc": self.acc_tracker.result()}

```

برای آموزش یک گام با یک batch از داده، از متد train_step استفاده می‌کنیم. Batch_data دارای فیچرهای تصاویر (batch_img) و کپشن‌ها به صورت لیستی از indexهای توکن‌های آن (batch_seq) است.

سپس hidden_state های lstm دوم که برای اتنشن قرار است استفاده شود را initialize می‌کنیم (در ابتدا همه صفر هستند).

اولین timestep برای این batch ورودیش کلمه <start> است به همین دلیل index آن را به تعداد batch_size تکرار می‌کنیم. در ادامه برای گرفتن خروجی انکودر که تنها یک بار اجرا می‌شود از self.encoder استفاده می‌کنیم.

سپس به تعداد timestepهای ممکن برای تولید یک کپشن (که در shape[1] از batch_seq مشخص شده) باید از decoder استفاده کرده و خطا و دقت را محاسبه کنیم. پس از گرفتن خروجی دیکودر که دارای hidden stateهای جدید و پیش‌بینی لایه آخر دیکودر است، برای محاسبه خطا و دقت mask را تشکیل می‌دهیم که برای توکن غیر صفر کپشن حقیقی در آن گام زمانی ۱ و برای دیگر توکن‌ها ۰ برمیگرداند. پس از محاسبه خطا و دقت که در ادامه توضیح داده می‌شود، باید ورودی گام زمانی بعدی را آماده کنیم که میشود index توکن این گام زمانی از داده حقیقی. (به دلیل استفاده از teacher forcing ورودی گام زمانی t برای آموزش برابر با توکن داده حقیقی گام زمانی t-1 است).

پس از محاسبه تمام گام‌های زمانی میانگین loss و accuracy را حساب کرده و loss_tracker و acc_tracker را با آن‌ها آپدیت می‌کنیم. همچنین به کمک loss به دست آمده back propagation را برای تمام متغیرهای قابل یادگیری انکودر و دیکودر اجرا می‌کنیم.

```

def test_step(self, batch_data):
    batch_img, batch_seq = batch_data

```

```

batch_loss = 0
batch_acc = []

encoder_out = self.encoder(batch_img)
batch_seq_size = batch_seq.get_shape().as_list()[0]
hidden = tf.zeros((batch_seq_size, self.units))
decoder_input = tf.expand_dims([word_to_index('<start>')] * batch_seq_size, 1)

for i in range(output_sequence_length):
    predictions, hidden= self.decoder(decoder_input, hidden, encoder_out)

    predicted_id = tf.random.categorical(predictions, 1)[: ,0].numpy()
    mask = tf.math.not_equal(batch_seq[:,i], 0)
    loss = self.calculate_loss(batch_seq[:,i], predictions, mask)
    batch_loss += loss
    acc = self.calculate_accuracy(batch_seq[:,i], predictions, mask)
    if acc != -1:
        batch_acc.append(acc)

    decoder_input = tf.expand_dims(predicted_id, 1)

total_loss = (batch_loss / int(batch_seq.shape[1]))
total_acc = tf.reduce_mean(batch_acc)
self.loss_tracker.update_state(total_loss)
self.acc_tracker.update_state(total_acc)

return {"loss": self.loss_tracker.result(), "acc": self.acc_tracker.result()}

```

برای داده‌های تست هم کاری مشابه آموزش انجام می‌دهیم فقط به دلیل اینکه مرحله تست است نیازی به نگه داشتن **gradient**ها و اعمال آنها برای **back propagation** ندارد. همچنین دیگر نمی‌توان از کپشن‌های حقیقی به عنوان ورودی دیکودر استفاده کرد و باید پیش بینی گام زمانی قبلی را به عنوان ورودی گام زمانی بعد به کار برد. دیگر قسمت‌ها تفاوتی با متد **train_step** ندارند.

نحوه محاسبه loss و accuracy

```

def calculate_loss(self, y_true, y_pred, mask):
    loss = self.loss(y_true, y_pred)
    mask = tf.cast(mask, dtype=loss.dtype)
    loss *= mask
    mask_reduced = tf.reduce_sum(mask)
    if mask_reduced == 0:
        return 0
    return tf.reduce_sum(loss) / mask_reduced

```

برای محاسبه **loss**، ابتدا باید به کمک داده‌های حقیقی و پیش‌بینی مدل و متد **loss**ای که برای این مدل انتخاب شده است، تمام ایندکس‌های ممکن را به دست می‌آورد. سپس **mask**ای که قبلاً ایجاد کرده ایم را در این **loss** ضرب می‌کنیم تا تنها **loss** ایندکس‌های موردنظرمان (که داده‌های حقیقی دارند) را نگه داریم. در صورتی که جملات همه در این گام زمانی به پایان خود رسیده باشند، تمام **mask** خواهد بود چون هیچ کدام از توکن‌های درون **vocab** انتخاب نشده است. در این حالت ما **loss** نداریم (زیرا قبل از آن جمله با **<end>** به پایان رسیده است). می‌توانستیم برای این خانه‌های خالی نیز یک توکن درنظر بگیریم.

محاسبه دقت نیز مشابه $loss$ است. برای محاسبه دقت بین داده‌های پیش‌بینی و داده‌های حقیقی، بزرگترین احتمال بین تمام توکن‌های هر نمونه از پیش‌بینی را انتخاب کرده و آن را با داده‌های حقیقی به کمک تابع $tf.equal$ مقایسه می‌کنیم. در صورتی که هر کدام از توکن‌های پیش‌بینی شده درست باشند، این تابع برای آن نمونه ۱ را برمیگرداند. سپس دوباره از $mask$ استفاده می‌کنیم. در صورتی که $mask$ برای هر کدام از نمونه‌ها صفر شود دیگر دقت برای آن یک نمونه داده نباید محاسبه شود به همین دلیل جمع تمام دقت‌ها را تقسیم بر جمع $mask$ می‌کنیم تا میانگین دقت برای نمونه‌هایی که هنوز پایان نیافته‌اند محاسبه شود. در صورتی که تمام داده‌ها برای $mask$ صفر شود $1 -$ برمیگردانیم تا در تابع اصلی استفاده کننده از دقت، این دقت در نظر گرفته نشود.

ساختار مدل انکودر-دیکودر

انکودر برای ما ویژگی‌های تصویر را استخراج خواهد کرد. تصاویر در ابتدا به یک مدل InceptionV3 داده شده‌اند و خروجی آن به عنوان ویژگی تصویر شناخته می‌شود. برای این کار ما کلاس ImageEncoder را داریم که شامل یک لایه dense با ابعاد خروجی به اندازه embedding_dim است که به صورت زیر پیاده‌سازی و تعریف می‌شود:

```
class ImageEncoder(keras.Model):
    def __init__(self, embedding_dim):
        super(ImageEncoder, self).__init__()
        self.out_fc = tf.keras.layers.Dense(embedding_dim, activation='relu')

    def call(self, x):
        x = self.out_fc(x)
        return x
```

```
Image encoder = ImageEncoder(embedding dim)
```

مرحله بعد تعریف Decoder است. برای ساختن Decoder باید تعداد vocabulary و هم چنین embedding_dim را داشته باشیم. Decoder در این قسمت ساختار ساده‌ای دارد که شامل یک لایه embedding، یک LSTM و یک لایه dense نهایی است. تعریف کلاس decoder را در زیر می‌بینید:

[illegible]

```

self.out_fc = tf.keras.layers.Dense(vocab_size)

def call(self, x, hidden, features):
    x = self.embedding(x) # (batch_size, 1, embedding_dim)
    x, new_hidden, _ = self.lstm2(x)
    x = tf.reshape(x, (-1, x.shape[2]))
    x = self.out_fc(x)
    return x, new_hidden

```

پس از انجام مراحل ساخت دیتاست و آماده‌سازی مدل و انکودرها و دیکودرها نوبت به آموزش مدل می‌رسد. ابتدا لازم است یک سری از موارد را تعریف کنیم. تابع **loss** که برای آموزش مدل در نظر گرفته‌ایم **SparseCategoricalCrossEntropy** خواهد بود و به عنوان **optimizer** نیز از **Adam** استفاده می‌کنیم. **learning rate** را هم برابر **0.01** قرار می‌دهیم:

```

# Define the loss function
cross_entropy = keras.losses.SparseCategoricalCrossentropy(
    from_logits=True, reduction="none"
)
optimizer = keras.optimizers.Adam(learning_rate=0.001)

```

برای اینکه بتوانیم پیشرفت مدل را ثبت کنیم و هر زمان که خواستیم **train** را دوباره از نقطه قبلی ادامه دهیم از **checkpoint** استفاده می‌کنیم. در یک مسیر که خودمان مشخص می‌کنیم **checkpoint** ها به طور منظم ذخیره خواهند شد و در صورتی که بخواهیم دوباره به آن دسترسی داشته باشیم، با چک کردن مسیری که **checkpoint** ها را در آن ذخیره کردیم آخرین آن‌ها را بازیابی خواهیم کرد:

```

checkpoint_path = "/content/drive/MyDrive/checking"
ckpt = tf.train.Checkpoint(encoder=Image_encoder,
                           decoder=decoder,
                           optimizer=optimizer)
ckpt_manager = tf.train.CheckpointManager(ckpt, checkpoint_path, max_to_kee
p=5)

epoch_start = 0
if ckpt_manager.latest_checkpoint:
    epoch_start = int(ckpt_manager.latest_checkpoint.split('-')[-1])
    # restoring the latest checkpoint in checkpoint_path
    ckpt.restore(ckpt_manager.latest_checkpoint)

```

در نهایت مدل خود را تعریف و **compile** می‌کنیم تا برای آموزش آماده شود:

```

model = ImageCaptioningModel(Image_encoder, decoder, 512)
model.compile(optimizer=optimizer, loss=cross_entropy)

```

در هر **epoch** از آموزش با استفاده از **data_loader** یکی یکی **batch** ها را لود خواهیم کرد و آموزش را با استفاده از آن‌ها انجام خواهیم داد. هم چنین هر **50 epoch** نتایج مدل را نشان خواهیم داد. در پایان مقادیر نهایی **loss** و **accuracy** مدل را خواهیم داشت:

```

for epoch in range(epoch_start, EPOCHS):
    total_loss = 0
    total_acc = 0
    iter = 1

    for (batch, (img_tensor, target)) in enumerate(train_dataset):
        loss_acc = model.train_step((img_tensor, target))
        total_loss += loss_acc["loss"]
        total_acc += loss_acc["acc"]
        iter+=1

        if batch % 50 == 0:
            print(f'Epoch {epoch+1} Batch {batch} Loss {loss_acc["loss"]:.
4f} Acc {loss_acc["acc"]:.4f}')

    ckpt_manager.save()

    total_loss = total_loss / iter
    total_acc = total_acc / iter
    print(f'Epoch {epoch+1} Loss {total_loss} Accuracy {total_acc}')

```

نتایج این مدل ساده روی داده‌های train در epoch های پایانی به صورت زیر خواهد بود:

```

Epoch 35 Loss 2.1688790321350098 Accuracy 0.25871020555496216
Epoch 36 Batch 0 Loss 2.1817 Acc 0.2604
Epoch 36 Batch 50 Loss 2.1803 Acc 0.2605
Epoch 36 Batch 100 Loss 2.1795 Acc 0.2605
Epoch 36 Batch 150 Loss 2.1797 Acc 0.2605
Epoch 36 Loss 2.1666524410247803 Accuracy 0.2588813006877899
Epoch 37 Batch 0 Loss 2.1796 Acc 0.2606
Epoch 37 Batch 50 Loss 2.1783 Acc 0.2607
Epoch 37 Batch 100 Loss 2.1777 Acc 0.2607
Epoch 37 Batch 150 Loss 2.1780 Acc 0.2607
Epoch 37 Loss 2.1647326946258545 Accuracy 0.25903043150901794
Epoch 38 Batch 0 Loss 2.1779 Acc 0.2607
Epoch 38 Batch 50 Loss 2.1769 Acc 0.2608
Epoch 38 Batch 100 Loss 2.1764 Acc 0.2608
Epoch 38 Batch 150 Loss 2.1770 Acc 0.2607
Epoch 38 Loss 2.163414716720581 Accuracy 0.25912120938301086
Epoch 39 Batch 0 Loss 2.1769 Acc 0.2607
Epoch 39 Batch 50 Loss 2.1760 Acc 0.2608
Epoch 39 Batch 100 Loss 2.1759 Acc 0.2607
Epoch 39 Batch 150 Loss 2.1767 Acc 0.2606
Epoch 39 Loss 2.1627447605133057 Accuracy 0.2590548098087311
Epoch 40 Batch 0 Loss 2.1767 Acc 0.2606
Epoch 40 Batch 50 Loss 2.1763 Acc 0.2606
Epoch 40 Batch 100 Loss 2.1764 Acc 0.2605
Epoch 40 Batch 150 Loss 2.1776 Acc 0.2604
Epoch 40 Loss 2.163170099258423 Accuracy 0.25889238715171814

```

همان طور که در این قسمت کوتاه از نتایج نیز مشاهده می‌کنید، مقدار **accuracy** مدل پس از مدتی بهبود چندانی پیدا نکرده‌است و تقریباً ثابت مانده‌است و حتی می‌توان گفت کمی هم رو به کاهش رفته است. در نهایت پس از اجرای **40 epoch** به مقدار **accuracy** برابر با **0.258** رسیدیم.

نتایج روی داده‌های تست نیز به صورت زیر است که نشان می‌دهد کاهش زیادی در مقدار **accuracy** داشته ایم و این مقدار به **4 درصد** رسیده‌است!

```
Batch 0 Loss 5.7848 Acc 0.0469
Loss 4.842346668243408 Accuracy 0.040326740592718124
```

بخش سوم

توضیح مدل

کد تمام قسمت‌ها مانند بخش دو است و تنها **encoder** و **decoder** متفاوت هستند. **Image_encoder** از نظر ساختاری مانند قبل است فقط به صورت **Sequential** پیاده سازی شده است:

```
Image_encoder = tf.keras.models.Sequential()
Image_encoder.add(tf.keras.Input(shape=(None, None, 2048)))
Image_encoder.add(tf.keras.layers.Dense(embedding_dim, activation='relu'))
```

اما دیکودر تفاوت‌های بسیاری دارد که در ادامه مشاهده می‌کنید:

دیکودر دارای یک لایه اتنشن از نوع **AdditiveAttention** است که به صورت زیر پیاده سازی شده:

```
class AdditiveAttention(tf.keras.Model):
    def __init__(self, units):
        super(AdditiveAttention, self).__init__()
        self.W1 = tf.keras.layers.Dense(units)
        self.W2 = tf.keras.layers.Dense(units)
        self.V = tf.keras.layers.Dense(1)

    def call(self, features, hidden):
        hidden_with_time_axis = tf.expand_dims(hidden, 1)
        score = self.V(tf.nn.tanh(self.W1(features) +
                                   self.W2(hidden_with_time_axis)))
        normalized_score = tf.nn.softmax(score, axis=1)
        context_vector = normalized_score * features
        context_vector = tf.reduce_sum(context_vector, axis=1)

    return context_vector
```

رابطه به دست آورده **attention score** در **Additive attention** به صورت زیر است:

$$e_i = v^T \tanh(W_1 h_i + W_2 s) \in \mathbb{R}$$

در این مدل ما فرض کرده‌ایم features که همان ویژگی‌های استخراج شده تصاویر از دیکودر هستند همان query و hidden states همان Values هستند.

ما قصد داشتیم تا از score به دست آمده روی ویژگی‌های تصاویر یا همان خروجی‌های دیکودر استفاده کنیم پس بعد از نرمالسازی score توسط تابع softmax، آن‌ها را در features ضرب کرده و مجموعشان را محاسبه می‌کنیم. وکتور به دست آمده context_vector خواهد بود:

- Attention always involves:

1. Computing the *attention scores*
2. Taking softmax to get *attention distribution* α :

$$e \in \mathbb{R}^N$$

There are multiple ways to do this

$$\alpha = \text{softmax}(e) \in \mathbb{R}^N$$

3. Using attention distribution to take weighted sum of values:

$$a = \sum_{i=1}^N \alpha_i h_i \in \mathbb{R}^{d_1}$$

thus obtaining the *attention output* a (sometimes called the *context vector*)

دیکودر علاوه بر اتنشن دارای لایه‌های embedding، دو LSTM، دو Dense و یک BatchNormalization بینشان است:

```
class DecoderWithAttention(tf.keras.Model):
    def __init__(self, vocab_size, embedding_dim):
        super(DecoderWithAttention, self).__init__()
        self.attention = AdditiveAttention(512)
        self.embedding = tf.keras.layers.Embedding(vocab_size, embedding_dim)
        self.lstm = tf.keras.layers.LSTM(512,
                                          return_sequences=True,
                                          return_state=True)
        self.lstm2 = tf.keras.layers.LSTM(512,
                                          return_sequences=True,
                                          return_state=True)
        self.fc = tf.keras.layers.Dense(400)
        self.norm = tf.keras.layers.BatchNormalization()
        self.out_fc = tf.keras.layers.Dense(vocab_size)
```

دلیل `return_state = true` بودن LSTM اول این است که LSTM دوم از hidden stateهایش استفاده می‌کند. دلیل `return_sequences = true` بودن LSTM دوم نیز به کارگیری hidden stateهای آن برای اتنشن گام بعدی است. در هر دو حالت `return_sequences` نیز True است تا خروجی لایه‌ها نیز گرفته شود.

لایه Embedding اندازه vocabulary و همچنین embedding dim را می‌گیرد که نشان‌دهنده اندازه embedding یا خروجی همین لایه است. این لایه برای هر ایندکس یک embedding features در نظر گرفته که براساس معنا و مفهوم کلمه، این embedding هنگام آموزش تنظیم می‌شود.

لایه fc برای پردازش بیشتر و پیچیده‌تر شدن مدل است. پس از این لایه یک BatchNormalization قرار دارد. نرمال کردن باعث می‌شود تمامی مقادیر در بازه خاصی قرار گرفته و برای لایه‌های بعدی ورودی‌های بهتری هستند. Out_fc لایه آخر مدل است و به تعداد vocab_size واحد دارد تا بتواند برای همه توکن‌ها مقدار تولید کند. هر چه این مقدار بالاتر باشد احتمال درست بودن آن توکن از نظر مدل بیشتر است.

```
def call(self, x, hidden, features):
    x = self.embedding(x)
    context_vector = self.attention(features, hidden)
    x = tf.concat([tf.expand_dims(context_vector, 1), x], axis=-1)
    x, _, _ = self.lstm(x)
    output, new_hidden, _ = self.lstm2(x)
    x = self.fc(output)
    x = tf.reshape(x, (-1, x.shape[2]))
    x = self.norm(x)
    x = self.out_fc(x)
    return x, new_hidden
```

در ابتدا ورودی دیکودر را به لایه embedding می‌دهیم تا embedding هایش را به دست آوریم. به طور موازی از لایه اتنشن استفاده می‌کنیم و با values = hidden و query = features (توجه کنید همان hidden state همان گام قبلی lstm دوم است) اتنشن زده و context_vector را پیدا می‌کنیم. خروجی این دو لایه را concat کرده و کنار هم قراره داده و به lstm می‌دهیم. سپس اوت پوت این لایه را به lstm2 می‌دهیم و hidden states جدید و خروجی آن را می‌گیریم. در پایان این خروجی را از fc گذرانده و برای اینکه به دو بعد تبدیل شود از reshape استفاده می‌کنیم. (بعد اول دارای batch_size * max_length مقدار و بعد دوم هم اندازه hidden_size خواهد بود.) سپس آن را با استفاده از لایه out_fc به اندازه (batch_size * max_length, vocab_size) تبدیل خواهیم کرد.

بررسی نتایج

این مدل با Adam optimizer, learning rate = 0.001 و آموزش 40 epoch به نتایج زیر می‌رسد:

...

```
Epoch 38 Batch 0 Loss 0.8678 Acc 0.6993
Epoch 38 Batch 50 Loss 0.8595 Acc 0.7016
Epoch 38 Batch 100 Loss 0.8555 Acc 0.7027
Epoch 38 Batch 150 Loss 0.8517 Acc 0.7039
Epoch 38 Loss 0.852394163608551 Accuracy 0.6976258754730225
Epoch 39 Batch 0 Loss 0.8507 Acc 0.7041
Epoch 39 Batch 50 Loss 0.8453 Acc 0.7053
Epoch 39 Batch 100 Loss 0.8420 Acc 0.7062
Epoch 39 Batch 150 Loss 0.8397 Acc 0.7071
Epoch 39 Loss 0.8384430408477783 Accuracy 0.7013099789619446
Epoch 40 Batch 0 Loss 0.8391 Acc 0.7072
Epoch 40 Batch 50 Loss 0.8351 Acc 0.7078
Epoch 40 Batch 100 Loss 0.8326 Acc 0.7083
Epoch 40 Batch 150 Loss 0.8289 Acc 0.7096
Epoch 40 Loss 0.8283293843269348 Accuracy 0.7037059664726257
```


با توجه به این که دیتاست ما استاندارد نیست و همچنین اندازه کوچکی داشت (تنها 12601 داده) این دقت خوب است. البته چون داده‌ها زیاد نیستند خطر **overfitting** را بالا می‌برد که با توجه به نتایج تست این اتفاق رخ نداده است:

Loss 0.9147889614105225 Accuracy 0.680516242980957

همان طور که مشاهده می‌کنید **loss** و **accuracy** داده‌های تست نزدیک به آموزش است پس **overfit** نشده است. البته این مدل هنوز جای آموزش دارد اما به دلیل سنگین بودن آموزش، آموزش بیشتر از ۴۰ epoch بسیار طول می‌کشد و امکان پذیر نبود.

توجه کنید که در این عناوین تعداد زیادی توکن خالی (برای pad شدن تمام عناوین به یک اندازه ثابت) وجود دارد که در هنگام محاسبه دقت و خطا در نظر گرفته نمی‌شود چون عنوان به پایان رسیده است.

دقت قابل قبول نشان‌دهنده ظرفیت کافی شبکه برای نگهداری اطلاعات مربوط به عنوان‌گذاری تصویر است. همچنین استفاده از لایه **LSTM**, **attention**, به جای **RNN** ساده یا **GRU** و استفاده از **batch_normalization** بین لایه‌های **fully connected** به قدرت و پیچیدگی شبکه کمک کرده‌اند. اتنشن کمک می‌کند تا با استفاده **hidden state**های قبل مدل بداند به کدام قسمت تصویر توجه کند.

مقایسه بخش دو و سه

با توجه به اینکه مدل بخش سه بسیار پیچیده تر از بخش دو است و همچنین اتنشن دارد، هم در آموزش هم در تست دقت بسیار بالاتری دارد. (در آموزش 70% در مقایسه با 25.8% و در تست 68% در مقایسه با 4%) البته به دلیل داشتن تعداد لایه‌ها و متغیرهای بیشتر، سرعت پایینتری دارد.

مدل بخش دو **underfit** کرده است زیرا ظرفیت لازم برای یادگیری این دیتاست را ندارد، و این مشکل در مدل بخش ۳ حل شده است. در مدل بخش سه از لایه‌هایی مانند اتنشن استفاده شده که به بهبود عملکرد آن کمک می‌کنند.

- <https://github.com/ajamjoom/Image-Captions>
- https://keras.io/examples/vision/image_captioning/
- https://www.tensorflow.org/tutorials/text/image_captioning
- <https://towardsdatascience.com/attention-and-its-different-forms-7fc3674d14dc>